

שבת קדש

תרפ"ג-תשפ"ג

למה לא מתקבלי קריית מתן בכינוס
הנזכר כי למדו במלל מוחן
בדמי תורה, חימת נטיריות וכלהlein
המஸות יונין לקראתו כמור למכינה
הו פסק רהיטנות (נקון דף ס) וחום
כן טלא פרטיטות טנא נלקאות. ושה
קצת דליריך גברך בקילוח שמן
קמטים למפניות וחותמים להתרחבות כנרגנויות.
ויש...

מאה שנה לתקנת מראן

הגאון רבי מאיר שפירא זצוק"ל
והכרזתו על לימוד הרף היומי
בכל תפוצות ישראל

טירול פון ז'ן

[מפניים ב]

६८

๘๙

מאה שנות גمرا

הגאון רבי מאיר שפירא זצוק"ל
והכרזתו על לימוד הרף היומי
בכל תפוצות ישראל

יום ליום יביע אמד

אולם הכנסייה בירנה

וחיזוק החות", שקדו נדורי ורוכנים על יוזמות שונות שנערכו לכינר את ענייני החונך התורני ולהזקק את עניין דת משה וישראל.

בפני אותה אסיפה החשובה שטה מון הנאן רבי מאיד שפרא את העיטה, אותה הוא ביקש שלא להציגו בשם עצמו אלא בשם האסיפה כולה: לבכוו למדר ור' גמרא אחד בכל מקהילות ישראל, כאשר רדי יום כיימו לימדו כל שלומן אמוני ישראל בעילום כלו את אותו ר' הגמרא. את לימוד זה בקש רבי מאיד שפרא להציג סמוך ונראה לימי הכנסייה הנROLה: החל מיום ראשון השנה של תחילת שנת תרפ"ד.

אין 'עם הארץ' שיוודע ש'

רבי מאיד שפרא היה או צעיר ליטים, חסיט, ושמא זו הייתה הסיבה שהביבאה את התנבות הצוננות שנמשכו לפני מול הצעה זו. תחילת פקסו העדחים ביכולת ההצלחה של רענן זה להתקבל על פני היוזמות העולמית כחטיבה אחת: האם אכן ניתן לדאות מציאות בה אודם 'ყיקה' מבני פרנספודוט וחסיד נור מורה, יהודי טיפשי מקובלנה ושותר אמיד מנוי יורק – ילמדו כולם את אותו ר' גמרא!?

מול זה הייתה תשובה של מון הנאן רבי מאיד שפרא מוכנה ועומדת: בודאי שאכן כן! נאו ולמדו מענכם מהות ר' הגמרא המכחד את

• הרב ב. חמד

לא סונה בשושנים הייתה רבי מאיד שפרא, רבה של מון הנאן רבי מאיד שפרא, שעשה בה עלייה הנערץ של לבילן, בשעה בה עלה בראטה לתת לבילן ישראל את אותה מתנה טומה שהייתה לו בבית גנוו: תקנת לימוד הדף היומי בתלמוד והכלי. תחיית ורות נערמו בפניו כדר נבזה, וחומר של ספרנות ופקפק נבע סכיב הרעיון שכמעט ונגנוו. אולי לא רדו ואמרתו בצדקת ררכו היה רבי מאיד שפרא נחם בדרכו הולכו והמהפהכה העולמית לא וויה נעשת.

קשה להאמין שרענן לימוד הדר הוומי נתקל בחתוגנות הראשונית כמעט מוחלטת, אך כך בדיק היה אותה שעה בה מן הנאן רבי מאיד שפרא הביג לראשונה את הגעתו בפני פרודום מזומצם של רוכנים שנערמו יהידיו כאסיפה מכינה לכנסייה הנדרולה הראושונה של אגדת ישראלי שעמודה להתכנס בסוף שנת תרפ"ג. באסיפה זו, שהייתה למעשה וועידה מיהודה שתכילהה עיסוק בכידור "ענני חינוך

לפני מאה שנה בדיזק, בחודש אלול של שנת תרפ"ג, זכה הראון רבי מאיר שפירא וזכה את הרבים בהכרזתו על תקנת לימוד הרף היומי בתלמוד הבבלי. מוסף שבת קדרש' חזר לאולם הכנסתיה הגדולה הראשונה של אגודת ישראל, עוקב אחר התנגדויות הנמרצות שנרשמו להצעה מלכתחילה, ועל הרעיון שהגה מרדן ה'חפץ חיים' צוק"ל להצלחתה. להגדיל תורה ולהדרירה.

ונמצא שאין זה לפה כבודה של הכנסתה הגדולה, ושל המשותפים בה שבראשם עומדים חכמי מועצת נדורי התורה, שהצעה כוatta לא התקבל לרצין אצל כל המתכננים.

טענה ומענהו אלו, שנמשכו כרבבי טעם, גובליהם לשבעה את חכמי האסיפה המכינה, והצעתו של רבי מאיר שפירא דודה מעלה סדר הדום. אילו היה רבי מאיר שפירא מרים ידיים ונכנע מול הסתייתו זו, לא היה העילם הדורי ידע את המהפהכה הגדולה של לימוד הרף היומי. אך רבי מאיר שפירא לא אמר נאש, והוא בקש שוב את רשות הדיוטה. לפि תוכניתו שנכבה באסיפה, הדור כי מאיר שפירא אמור להעלות על במת הכנסתה הגדולה את מיטב ההצעה שניבשו חכמי האסיפה המכינה, קרוב לששים ועינונות פרי מחשבות והגימות של הרבנים חכמי הוועדה. תחוללה ביקש רבי מאיר שפירא לכלול את הצעתו זו על לימוד הרף היומי כחלק בלתי נפרד משאר ההצעות, אולם לטבח התנגדות העלה רבי מאיר שפירא מחדך חדש.

כל ההצעות ישראל. הלא תלמידו עצמו נכתב בארץ הכל, מצד אחד נרפס פירושו של רשי – בן אשכנז, ומצד שני נרפס פירושו בעל התוספת הצרפתים; על הגלוין מציו נם פירושו של רבנו חננאל מצפון אפדייה; ובשוליו הרף ניתנו הפניות לפסיקות ההלכה של הרמב"ם, בן ארץ מצרים, יחד עם ה'שולץ ערוץ' שנערך בארץ ישראל והמפה שפט עליה הרמ"א מאאן פולין.

אם כל אלה היו מוגלים לחבוד יהודיו כדי ליצור את היצירה התלמודית המופלאה, טעו מון הנאנן רבי מאיר שפירא, בודאי שגם אנחנו נוכל לעשות כך. הלא הדברים כל וחומר: אם רף הנמרא במתכונתו המוטרת לנו יכול לכלול ולאחד בתוכו שיטות שונות ומנדרגות, מחלוקת הבדלי גישה, בודאי שלומדי הנמרא ייזו.

דו שיח מעניין נם נשמע בחרד הרישיבות כשאחד הרובנים תהה, כאיל לעצמו נידיא, רשליל בפאותו: "אמנם נון לדורשות תועעה בה כל איש כוד ועם הארץ סיים את לימודי הש"ס כמסורת 'הרף היומי' וייחסב כ'ש"ס יוד' [= יהודי של ש"ס] של ממש?" מון הנאנן רבי מאיר שפירא נבעך לנען, אך עמיות, הבאנן הגדוע רבי מנחם ומבא, הצליל את המזב ואמר בקול רם: יהודי הלומד את הש"ס כבר איתו שם הארץ...!

הצעה פרטית

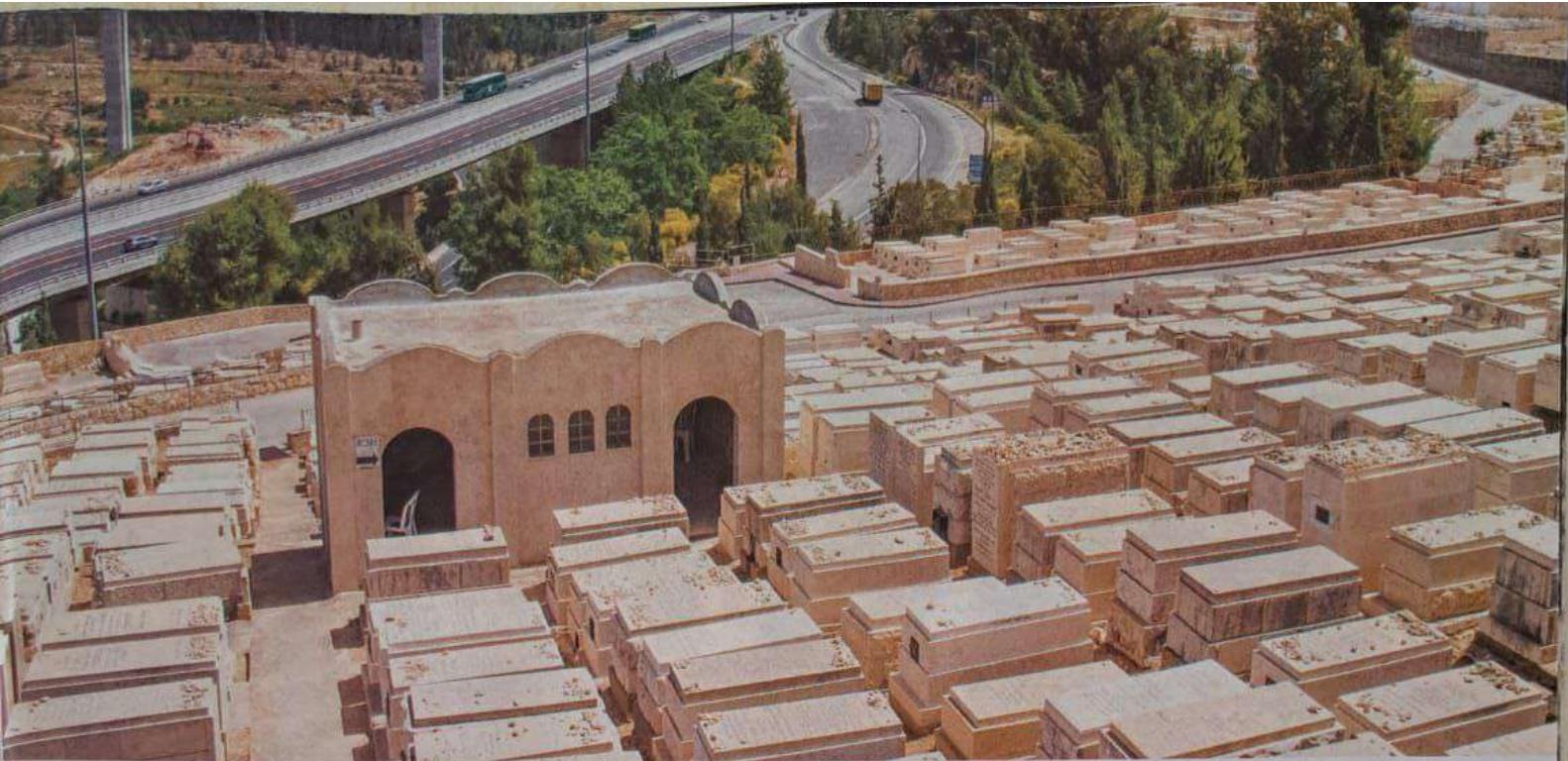
עדין הוא מושבי האסיפה, רבנים מכונים, שמשמש התקוממו לשם הרעיון ולא הסכימו לכך: חייתון, כך שאלו בכאב, שיהודי רוצה ללימוד מסכת שבת ואנו נברח אותו ללימוד מסכת ברכות? הלא אין אדם לומד תורה אלא במקומות שליבו חפץ? הוא חפץ בלמידה מסכת בכוא קמא, וכי יעלה על הרעת שסדר הרף היומי יוכל אותו ללמידה מסכת שעכין?!

בדבְרָה העלוי חלק מה משתתפים נם חשש נון ביסודות: הלא מדובר בתוכנית נרנדוזית של ממש. קיימים סיכויים רבים שהרעיון לא יתकל

קשה להאמין שהרעיון לימוד הרף היומי נתקל בהתנגדות ראשונית כמעט כמעט מוחלטת, אך כך בדיזק היה באותה שעה בה רבי מאיר שפירא הציג לראשונה את הצעתו בפני פורום מצומצם של רבנים שנעדכו יהודיו באסיפה מכינה לכנסת הגדולה הראשונה של אגודת ישראל שעמדה להתכנס בסוף שנת תרפ"ג

שון החפץ חיים מניע לכנסיה הגדולה בוינה

קברו של רבי מאיר ב'ד' המנוחות

אך הוא סוף ואמר לו כואת: "עתה שמע בקלי, איעזק עזה טוכה, ויהי אלוקים עמק: במעמד הנדרול בו אתם מעתודרים להציג את רעינוכם, אל תבאו בזום, ובוזודיא לא קודם הזמן. עליכם לאחר ולודיכנס אל המעד כעשרה דקים לאחר שהוא יתחליל..."

תחה רבי מאיר שפידרא לשמע העזה מפתיעה זו. והוא לא הצליח להוכיח כי צדוק ישות איזהו את ההצעעה, וכיצד זה מתקשר להצעעת שמן החפן חיים הוא השיגין את הרעיון בפני כא הכנסייה הנדרול. אלא שרבו מאיר שפידרא שהיה אמון על אמונה חכמים פשושה ותמייה לא הרודר אחר דבריו החפץ חיים וקיבל את דבריו ללא עדרון.

כשרבי מאיר שפידרא הופיע – באחרור המתוכנן – נפתח האולם שבת הכנסייה הכנסייה הנדרול, והיה כבר האולם עמוס ונורש מפה אל פה. נס במת הכבוד הדיבריה מלאה בנורולי הדור ובקברנשי האורה. ברגע שסוכם מראש, הביט מREN החפץ חיים אל עבר דלת הבנייה, ומשראה את רבי מאיר שפידרא עומד על המפטן, נעם מREN החפץ חיים מלא קומתו.

באורת רגע היה האולם כולו כמודרות אש בכור התורה. מי דואאה את רכינו מREN החפץ חיים קם ואני קם ייחד עימם. כל יושבי במת הכבוד נעמדו יחד עם מREN החפץ חיים, ולאחריהם התורכמו כל יושבי האולם. הכל רואו את הכבור העצום שהולך מREN החפץ חיים לרוב החפץ, בעל הורות הפנים המרשימה, ולמדו על ההערכה וההערכה שנודול הדור רוחש לו.

המוחה המקורית שעשה מREN החפץ חיים בחכמו הרבה ללבדו של מREN הבגון רבי מאיר שפידרא – עשתה את שהיה עליה לעשות. הקהל כולו הפנים את הביטוי הפומבי שנותן מREN החפץ חיים לאישיותו הרודלה, ואכן בשעה שרבו מאיר שפידרא נשא את דבריו נשמעו דבריו בקש רב וכתחלה בטהות עצומה.

ירעשו כולם אגדודה אחת

היה זה ביום שלישי בשבת, יום שנכפל בו כי טוב, ט' אלול תרפ"ג כשמילאית הכנסייה הנדרול הראשוונה התרכשה ברב עם חרודת מלך, ומון הבגון רבי מאיר שפידרא התכבר להעלית ולהציג לפני משתפי הכנסייה את שורת ההצעות וההחלשות של האסיפה המכינה, הווועדה לעניין חינוך וחיזוק הדת, בה היה חבר.

בקסם על שפטיו ובכוחו מפיק המורលות עמד רבי מאיר שפידרא ופידט בטוב טעם ודרעת את עשרים ושמונה ההצעות שנגישו חברי הוועידה המכינה בתחומים שונים של ביסוס החינוך והתרבות וחיזוק הדת כראוי. בקהלו הרם והצול להפליא הקרייא רבי מאיר שפידרא את ההצעות אותן לאות ופירשן באורחם כדי השם הטובה עליו.

כאשר נmr רבי מאיר שפידרא לזכרייא את עשרים ושמונה ההצעות,

הוא ביקש את רשות חברי האסיפה להעלות את הצעת ללימוד הדף הימי בהצעה אישית ופרטית שלו, אותה הוא יציג וק' לאחד שישים להציג את שורות ההצעות הרשמי של חברי הוועדה. רבי מאיר שפידרא הציע אפילו לחולstein את הצבעו האישית להלוטן מכלל ההצעות שם החלטה משותפת של כל חברי האסיפה.

להצעה זו כבר לא היו יכולים חברי האסיפה להתנגד. הרב המסתיג, ה' שטן נמרצות נגד רענן זה – אף הוא הוועדה ואמר: הא ניחא, בבקשתה רבה, אם כבוד תורתו רוצה ומעוניין להציג את רענן זה בשם הפרטוי, הוא רשאי לכך בהחלט. התנגדותנו היא רק שהצעה זו תבואר בשם האסיפה כולה.

איחוד מתוכנן

רבי מאיר שפידרא שראה את ההסתירות בה התקבלה הצעה, הנה רענן מביך כדי לקלם את הצעה. הוא חשש שהההנוגה להצעה נובעת בעיקר מגילו החפץ והוא מצא לכך עצה. הלווא כבר מתחילה לא ביקש רבי מאיר שפידרא להתנגד בבעל הרענן, ובשל כך בדעתו היה להציג זאת בשם כל חברי האסיפה המכינה. לאחד ההנוגות, עתה עלה בחייבתו לחתם את הרענן ליקן המכמי הדור, מREN רביבי החפץ חיים זצוק'יל, בכדי שהוא יהיה זה שיציע את תוכנית הלימוד בפני כל ישראל, וכך יתקבלו הדברים כראוי להם.

מן החפץ חיים שנודע בדרך ומכורבנה ואומתיה, קיבל את רבי מאיר שפידרא בסבר פנים יפות. הוא האוזן להצעתו בקשר רב אך סדרב לחולstein למודל המוצע – לפיו הוא, החפץ חיים, יציע את ההצעה. במילוט בירורות הורה מREN החפץ חיים לרבי מאיר שפידרא: עלייך, בכוונך ובעצמך, להציג את הצעה זו לפני כא הכנסייה הנדרול!

אמר החפץ חיים לרבי מאיר שפידרא: עלייך, בכוונך ובעצמך, להציג את הצעה זו לפני כא הכנסייה הנדרול! "עתה שמע בקלי, איעזק עזה עזה
טובה, ויהי אלוקים עמק: במעמד הנדרול בו אתם מעתודרים להציג את רעינוכם, אל תבאו בזום, ובוזודיא לא קודם הזמן. עליכם לאחר ולודיכנס אל המעד כעשרה דקים לאחר שהוא יתחליל..."

כמו מכשאותיהם, מהאו כפ' אל כפ' והודיעו בקளות ניל' ושמחה, ניל' התשואות התהוו יודר ויתדר ובמשך שעה אורכה לא פסקו.

אמות מה נחרור היה חווין וה בה המוני הנוכחים חלקו כבוד לתורה ולדעתן המופלא שעריר ריה לשנתה את סדר לימוד וידיעת התורה בכל ישראל, תחושה פנימית פעמה בקריב המשתחפים כי הנה מוציאים הם במעמד 'נעשה ונשמע' בזעיר אנטן. עם ישראל מקבל על עצמו כאהבה רכה את לימוד התורה שבעל פה והזעך אותה ללחום חוקך רצויים ביזמו.

דמעות נקשרו בעני רבי מאיר שפירא כשאוחז רב, חבר ואסיפה המכינה, הוא שחויה בתקילה ראש המסתינינים והמקפקפים בתועלתו הדיעין ואפשרות יישומו בפועל, הוא שנגנש אליו, לחוץ את זו חום ואמר ברכגעה: "מבקש אגci סלהה ומזהלה מעלה כבוד תורהכם מורה אני ומורה שוק עתה השנויות והבנות את גבור החכמה בהצעך הכבריה זהה עתה הרטויות את כחה ומשמעותה. וכיתם, רבי מאיר, כי ממכם תצא תורה לישראל!"

התפניה באמצע הדרשה

לימים סייר רבי מאיר שפירא על תਪניות דרמטיות ומשמעותית אחת הוא ביצע תוך כדי משאו הגלוב. "תחליה סבר היית", סייר רבי מאיר את ארון אחד מתלמיורי, "שרעינו וה של לימוד הרף הומי מתראים הוא רק לצערדים, בחורים ואברכים. הם אלו שיטוליס לקיבול על עצם טול תורה זה ולשנתה בלבמודם את סדי באשיות אלהם הוא מרגנלים. הצערתי הייתה שאותם צערדים ילמדו את לימוד הרף הומי.

אלא שתו רבי דיבורי בדבר התועלת שיש לימוד הרף הומי, כשהרבכבות אלפי ישראל למדרים מרוי יומם גמור. שנינו את הצערתי והחמתיה לכל הנילאים, מנער עד זון, זקנים כבוגרים, איש כל יעדך. ואכן זו הייתה ההחתעה הנורולה שהדרעין התקבל על ידי כולם עברו סולם והוא נקבע כאחת מהחולשות הכנסתה הנורולה, כאמור: היחדות החורפית בכל העולמות מקבלת על עצמה ללמד בכל יומם רף אחד מהתלמוד הcabלי".

הדר בדור לאו שורש הדיעין – שפנה מתחילה לעצערדים – ניתן להראות במכה המוזה אותו כתוב רבי מאיר שפירא במצורך ללח' השנה המשולב בסדר לימוד הרף הומי, אותו הבין והפין עם תחילת הדרכ' למדוד.

בעל האפני אסוט' וצוקל על רקע בית המזרע של חצר טר בעיירה גרא קלודרייא

עד לדגע, כאשר נתן הווח להתבונן בין פרשה לפדרשה, ואמר: "עד כאן היו אלו דברי הרכנים, מכאן ואילך הם דברי התלמיד – שאל וUMBACH אני רשות ממעלתכם להניש בפנים הארץ פרטית שאורה מכקש אני למஸוד בפנים".

אור נדרל ניצת בעינוי של רבי מאיר שפירא ובכלל רווי התרנסות וחרדת קדרש החל להחצות באנוי הנוכחים את הצערתו הייחודית: על הכנסתיה הנורולה לקבל החלטה, כי החל מיום ראש השנה הבא על טסובה, בתחילת שנת תרפ"ד, יש על כל יהודי ויהודוי לקבוע עתים לתורה וללמוד מדי יום כיומו רף גמור לפי סדר הש"ס. לימוד רף יומי זה היה הסמל של כל היהודי נאמן להשם ולהטרוגו.

בצערות הרבה וב的日子里 הנדרות תיאר רבי מאיר שפירא כמה מעלה טוכות ומרוכות יש לדיעין וזה שכל כלו בא להנידיל תורה ולהארידה: הלווא אין רבר יותר וולם לכיטוי לשון הפסוק "ויעשו כולם אנדרה אחת לעשרה רצונך כלבך שלם" מאשור רף של גמור סכיבו יחדו ויתאנדו כל בני ישראל. רף זה היה בכחו לזרף לחטיבה אחת את כל יראי השם מכל קוצץ חבל, לפחות את היהודי הנגליות ולאסוף את נדחי התפרצויות למקומות אחד: אל בית המדרש הנדרול של עם ישראל.

"שוו בנפשכם", קרא רבי מאיר שפירא בעז' ובתעצומות, "כמה נפלא יהא חווין רף היומי כשייתגשס מהריה: הנה נסע לו יהודי באוניה ותחת בית שחיו מסכת ברכות. נסע הוא שרבעים ימים מארץ ישראל לאמריקה. בכל יום, עם רמדומי חממה, הרי הוא פותח את הנגדה שהביא עימו ולומד את הרף הומי. בכירוא לאמריקה, הוא גם נכנס לבית המדרש בניו יורק, להתפלל מנהה וערבית, והנה הוא מוצא להפתעתו שבשידור הקבע הנערך בין התפללות נס לומדים את אותו הרף שהוא לומד. הוא כבר אינו מרגניש ור. תיכף מצטרף הוא לסטודנטים, מתחפפל עליהם בחרוד, מציע בפניהם שאלה הננה והם משבים לו בהלהה, נמצוא אפילו שם שמי מתאדר, מתגדר ומתקדש, מתוך אהבת ישראל ואיחור לבבות".

"וילא זו בלבד המשיך ראש ישיבת י"ל בפתחות", אלא שעד הנה נשארו כמה וכמה מסכתות שמסיבות שונות כמעט ולא למדו אותן. ציבור נורול לא הכיר אותן, וזה היה כיומות, כשרק יהודי סובל חמלן עליהן ולמודו בזין. עתה, שיש סדר לימוד הרף הומי, אף רף לא ייודר ואך מסכת לא תינטע. כלל ישראל ילמד את כל הש"ס..."

אך סיים רבי מאיר שפירא את דבריו המופלאים והתרנסות עצומהacha בכל הנוכחים בכלל שהוא כמרקחה. אף היצרים

אולם משלחו ראש השנה והגיעה אליו השמועה על שהויה בכית המדרש הנודע בעיירה נודא קאלאווריא, בעל קרשׂו של האדמו"ר בעל האמור אמת' זוקט', ידע רב מאייר שפירא כי מודובר במעשה עשוו והמהפכה הנודעה יצאה בוטחת לדרכָה האורוכה.

אלפי חסידים נדשו את בית המדרש הנודע והוחזרות הענקיות שכיבו באותו ראש השנה של שנת תרפ"ד, עד אף מקום. פרדי חסידים עמדו סביבה הרב שיטים והעתה את תפילה ערבית של ראש השנה ופסע במחדרות ברוכו אל בינו. לפעת פראום הסתווב הרב ופניו הקורנות אל הקהל העצום, והוא אומר: "אני נכנס למלוד את הרף היומי"...

כולם חשמל רב עצמה עברו הדברים בין אלפי הנוכחים. תוך שניות ספרות לא נשאה מוסכת ברכות אחת על המופפים. וכי מילואת וטרתא היא לשמעו דבר שכזה מפני הרב? הכל רדו שהרבינו איתן נודה לשתח את חסידיו בהנחותיו וכלהילכתיו, ואם הוא יבא מנדרה, הרי שאן שפַק שהוה בך רמז ודבוז הלקודא אל כל החסידים ואל כל עם ישראל להציף אליו ולפתח את מהדור הלימוד החושש של הרף היומי. ואכן, אלפיים ורבים של חסידים שאלו בעה ובעה אותה את השאלה העתיקה בת אלפי שנים: מאמתי קורין את שם בערךית?...

להשתוממותם הנודעה של החסידים, נס משאו של הרב, שנשמע לאחר שעות ספרות בעיצומו של התשיש' אותו ערך בלילה ראש השנה, נסכו על ענייני הרף היומי, וההדרור העטוף לכך בדבריו על כל שהוא פונה לילו, והוא למשה 'המבה בפטיש' העוצמתית שנתן את הנשפנאה הסופית והמוחלטת לתקנה עולמית זו.

ההצעה המוקדמת

רבים מהחסידים נס ידעו, כי את עצם הרעיון של לימוד הרף היומי כבר כhab הרכז בלבו ובוניבו לבני יותר מהמשוערת שנים במקבת התעוררותו אותו שלח לחסידיו בשנת תרס"ח, והפתחו במילוי: "כבוד אנשי שלומינו היקרים בכל מקומות מושבותיהם, השם עליהם חי". בתורה דבריו מעורר הרב על חוכת קביעת עתים לתורה: "וככל הרכר היה הבני לבקש גם עתה מכל מרכיבת א"ש, נס הכאים בשנים, הטרודים רוב הימים על הפרנסת, אל יאבדו אהדי ינייעתם כל היום את

מחוז הלימוד הראשון, וכן נאמר כי:

"ב"ה, אל העזיריים החדרים לדבר ד' ותורתנו הקדושה בכל ארצות הכל. שלום ורב ברכה! חברו לדעה! הכנסתה הנודעה החליטה על פי העצמי שיעור הרף היומי, והכל קיבל עליהם החלטה זו בשכונות רצון ושמחה. אבל אתם צעירים, מבחר עמנואל ועטרו, קבלתם אותה בחתלהבות קדושה. דעו אפוא, בני חביבים, כי נדר נдол נדרותם לאלוקי ישראל, ועליכם איפוא לנשת אל עבדות הקדוש ללימוד עצמכם ולעוזר אחרים. זהו קבלו כזו מידי לך השיעור והווכחו לדעת כי החלטת הש"ס היא בום א' ראש השנה תרפ"ד וסימונו א"ה בראש השנה לאלנות, חמשה עשר בשבט תרצ"א. דעו לכם שם על כל חסר של אנדות ישראל מוטלת החוכה ללימוד את הרף היומי, הנה יתכל החוב הזה עליהם שביעו. הם נזקקה לד' החסיד כי יכננו לראות לבנין בית הבחירה ומלאה הארץ דעה את ד'. בני חביבים למקום, יצאתם לעוזת השם בנוכרים, לכו בכוחם והלהאה, שאן דגל התודה ברמה כי עני כל היהדות החדרית עליהם, והיה השם עמכם גבורי היל".

את מכתבו זה נועל מזמן הנאנן רב מאייר שפירא בחתימתו המינוח, רוזית היביסוףן: "החותם מלא גענעים לתורה הקדושה", כשהוא מעדך אליה נס ברכת נמר התימה טובה, ברוחם הימים של תחילת השנה החדרה.

הנה כי כן ניתן להודות ולהכיר את שאיפתו המיוונית והראשונית של רב מאייר שפירא להנחיל את תקנה זו של לימוד הרף היומי לצעירים הצעאים, אשר נס מצדדים קבלו את ההצעה בחתלהבות קדושה מיוונית ומרוממת. היום הנודע ומחולל הדעתן מרגיש כי החובה שבעתים מוטלת על הצעיריים שעלייהם למדור את הרף בעצם ואר לערוד אחרים לכך.

"אני נכנס למדור את הרף" ...

נס לאחר המועד המודומם בכנסייה הנודעה ועל אף תשואות החן הרבות לא ידע רב מאייר שפירא כיצד תקבל הרעיון הללה למשעה, והאם אכן שלומי אמוני ישראל יקבעו בפועל את לימוד זה בסדר הרף היומי. פעמים, חשב רב מאייר שפירא, שהחתלהבות הראשונית היא עצמה אך היא מתחבנת בכל שולפים השעות והימים.

חלק מהצעירים שהגיעו לכנסייה הנודעה הראשונית בעיר וינה בה חזרו על לידם הרף היומי במרקם נוראה ורב מאייר שפירא

באותה הזרומנייה עמד רבי מאיר שפידרא ודרש כמו' חומר את דבריו הגمرا במסכת יבמות (קכ"א): "תגיא, אמר רבנן גמליאל: פעם אחת הייתה מולך בספריה, וראית ספרינה אחת שנשברה, והוית מזטער על תלמיד חכם שבנה, ומנו, רבי עקיבא. וכשלളתי ביכשה, בא וישב ודן לפני כלבלה. אמרתי לו: בני, מי העלך? אמר לו: דף של ספרינה נודמן לך, וכל גל ונגל שבא עלי' גענעה לי ראי".

באייר מון המודר"ם שפידרא: תקופת זו כה חור ופעול והתנאים הקדושים האלה, רבנן גמליאל ורבי עקיבא, נחשבו כאחת התקופות הקשות ביותר בחצי האומה היישראלי, בה אכבה היהדות את עצמה מההבדנית ומרכז הדתני. מלחת הדשעה נודה על בני ישראל גבורות שלא היו יכולם לעמוד בהן.

נדורי האומה וההצפוי לטקס עצה ארץ להציג את האומה מאבדון רותני ולהציג את הספרינה היישראלית מטבחה. רבי עקיבא הקוריל קהילות ולימוד תורה ברבים, עד שהצליח להוכיח את עתורת התורה לושנה ולהעמיד עשרים וארבעה אלף תלמידים. רבי גמליאל בראוות כי למרות כל הדריפת עדרין עומרה היהדות על קרקע מזוקת, כייש לדעת את הסוד הנගול של רבי עקיבא: אך ובמה הצליח להעלות קרומה של תורה?! על כך הוא קיוון את שאלתו לרבי עקיבא: בני, מי העלך? כלומר, גלה לך את הסוד של הצלחתך להעלאת הרמה הרוחנית של האומה.

על זה השיבו רבי עקיבא: דף של ספרינה נודמן לך, ככלומר, עזה פשוטה מוגאתה: הנהנתי את לימוד דף היומי' ברכבים ועל ידי כך הרמתי את קון התורה ואת קרנה של היהדות כוללה. ובדברים אלו יפס לשבוע ולדורות: דף היומי' הוא הדף של ספרינה המודמן לכל יהודי באשר הוא שם להציגו מגן'ם הים והיזונים שמאמינים להפכו בנסיבות וברוחניות. דף הגمرا הוא והמציל כל יהודי מגני החיים הסוערים.

ר' דף היומי'

ואף רכינו מן החפץ חיים, שכענין רוחנו צפה את הצלחת רבי מאיד שפידרא להנחיל את רעיון עילאי זה, ההה טגב לנכונותם בשם: ר' דף היומי. היה זה כשרבי מאיד שפידרא ביקר אצל מון החפץ חיים שהתעניין אצל דודע על אותה שעה: כמה יהודים כבר חצטרפו למunnel הלומדים הקבועים של הדף היומי', ומשמשע כי עד עכשוי כבר קרוב למאה וחמשים אלף יהודים החזירו כי חברים הם מבצען עולם זה, גענה מון החפץ חיים אמר: אני מקנא בכך שואה למדוד שתורה טוכה כלכך! והרי קודשא בריך הוא ישראלי ואורייתא חד הם.

ואף היה מון החפץ חיים מוסיף ואומר במקתק לשון: הביריות סבורים כי לעתיד ליבור קיראו לכל אחד בשמו: ר' אברם ייח נא כסא מכובד בגין עדר, ר' יצחק ישיב נא, וכדומה. לא אלא. כיון של אליש' קיראו בשם אורה, והי' ישיב מסכת ברחות, וכטא פלוני למסכת שבת, וכן להאה על הדורך. יוצא איפוא שבמי קדם היו כל הCASEOT שנעדנו לסדר קדושים נודרים בפינה כשם ריקם ומבישי, שכן מעטים היו לומדי מסכתות אלו.

מה רכה הייתה הבושה בכך. משל למה הדבר רומה: לארם שבקיש להזכיר לעצמו חילפה מהזרות ביתר. הוא רכש ארגז מש' מובהר וננה להחיט אומן שיתפוד אותה לפני מדרוז. כחלה שבעה הוא קיכל את החליפה, עשויה בטוב טעם ודעת, אלא זו בלבד שחרר בה שרול שלם... כמה מטבח הוא במרקחה כוהה הבגד בככלו. כך גם כשפיטום מדרוזים על סדר שלם כ"ס, הרי זה כבגד שחרר בו שרול שלם. הפטיד מון החפץ חיים ואמר: הוות דף היומי' נס הCASEOT של סדר קדושים בן עין לא יישארו ריקם... נס שרול מטבח תקינו לחילפה ולא יחסר מאומה...

(תשואות חן להר' ג' וב' ר' דוד אברותם מנדרלים שליט"א, מחבר ספרי ישיבת חכמי לובלין, בהם נעדנו לכתיבת רשימה זו).

"כמה נפלא יהא חזון דף היומי' כשיתגנס
במהירה: הנה גוסף לו יהודי באוניה ותחת בית
שחויז מסכת ברכות. בכואו לאmericה, הוא גם
נכns לבית המדרש בניו יורק, ומוצא להפעתו
שבשייעוד הקבוע הנערך בין התפללות נס
לומדים את אותו הדף שהוא לומד. נמצא איפוא
שם שמים מתארך, מתגדל ומתקדר, מותך אהבת
ישראל ואיחוד לבבות"

שארית הזמן היקר בדברים בטלים וליגנות, אך ייקבע שעה אותן אשר תפלת המנהה שיעוד קבוע ללימוד נסרא, על כל פנים דף אחד עם פרוש רשי", או פרק מסוימת למי שאין יכול ללמד נסרא. ולא דאה ולא ימצא עכ"פ בשעה זו בכתבי החסידים שום חולק בטל. ואיפלו הקובעים עתים לתורה שעות הרבה כליל, אל יציאו את עצם מהכלבל בשעה זו, והן קל כדי לא ימא".

את העצטו זו חותם הרבי בהצעה מהפכנית: "ואול' יהה יותר חיזוק לדבר באיזה כתבי החסידים כשלמדו רוכם בשעה זו אותו הדף בז' המסכתא, יעשו כן". זו למשה ההצעה של "דף היומי", כישיש כה נטופת נפך: לא רק "דף יומי" אלא גם לימוד משותף באותו השעה כירוק!

הטיב איפוא הבינו רבי הנודע רבי אברם יצחק ברומברג בעל' מנגנון התורה והחסידות', לסכם ואת תמציתיות (בזכ"כ עט' לו): "זוכה הקדמים [הרבי] למשה בחמש עשרה שנים את הרבי שפידרא מלובין שהציג את הרעיון של הדף היומי". היו שם הושיבו בלחישות ואמרו כי הרבי גענו הוא זה שידיע את רבי מאיד שפידרא בהצעתו זו שכבר בא ככתבם לפני שנים רבות וביקש ממנו להציג את דברים סתמונה כלל עולמית.

ומכבר נידה הארץ בקובינה הוחזקה הנגע אל כתובתו של רבי מאיד שפידרא – שכאותם הימים התגנור בעיר סאניק – מכתב ברגש מהותה, שתאריך כתיבתו היה מוצאי ראש השנה תרכ"ר.

ובמכתב מספרת האחותה: דע לך אורי היקר כי בלילה ראש השנה חלמתי חלום מופלא, כי ראיתי אותך כישיבה של מללה בשם מרומים. צדיקים רכיבם היו שם והם בעלי כבוד נפלא ומוחדרים בזוהר הרקע, והתה, אחוי ודאשי, עמלה בטוך ופינץ ודווח כשם נבנורטה. שמחה הרבה הייתה שם, כולם חיוו לעומתך והדרו לך מאור.anca אחוי, סימיה האחות, הודיעני נא את פשר החלום הזה ואת שברו...

ולא ידעה אחוזתו של רבי מאיד שפידרא כי בלילה זה של ראש השנה עלה עד לכטא המכובד הדף הגمرا הראשון של תלמידו הבעל, הדף הפתח את מסכת ברכות, שנלמד על ידי רכבות אלפי ישראלי מרבנן שגנות הארץ, והוא הדף הפתח לעוד מילוני דפי גمرا שנלמדו מכוחו. וזה היה החזון הנادر בקורס שראתה האחות, כי אכן הרבר ערד נתה רוח בכל העולמות העליונים.

דף של ספרינה נודמן לך

עד סוף ימי עשה רבי מאיד שפידרא נפשות רבות למען הרעיון הדוטל. עד כדי כך שהוא שלח את תלמידיו המוכשרים למסדר שיעורי הדף היומי' בכתבי נסיכות ובתי מדרשת של בעלי מלאכה ופושט עם, כשבכך הוא מפח בחם חווים של תורה ונתן בהם את הנסיבות הרוחניות להתמודד מול אתני הרים הקשים.